

ERDIKO KAIERA

PETER FINK

Zestoako Osinbeltz berreskuratzeko artea

Zestoako Osinbeltz harrobia berreskuratzeko proiektuaren diseinatzailea da Peter Fink (Londres, 1948). Paisaiaren arkitektoa eta ingurumen diseinatzailea da, eta antzeko lanetan aritua bezain aditua.

| ITSASO ZUBIRIA ETXEBERRIA |

DANI BLANCO

GIPUZKOAKO HONDAKINAK tratatzeko Zubietan eraiki asmo den TMB plantatik ateratako materia inertizatua biltzeko gordetegiaren proiektua Zestoako Osinbeltz harrobian egiteko aukera dago. Horrela aurkeztu zuten Gipuzkoako Hondakinen Kontsortzioak eta Gipuzkoako Foru Aldundiak 2014ko azaroan. Proiektua Zestoan egiteko erabakia herritarren esku utzi dute eta galdeketa egingo da, baina bitarte horretan parte-hartze prozesu bat jarri dute martxan, zestoarren esku ahalik eta informazio gehien jartzeko ahaleginetan. Fase honetarako gonbidatu dute Peter Fink. Hamar bat egun pasa ditu Urola Kostan Osinbeltz koloreztatuko duen diseinatzaileak, eta tarte txiki bat hartu du ikusi eta aditu duenaz hausnarketa gurekin partekatzeke.

Zer ikusi diozu Osinbeltzi, proiektua onartzeko? Jendea zalantzati dago, eta gustatzen zaizkit horrelako egoerak. Proiektu hau ez da soilik ingurumena berreskuratzea, herritarren identitatea eta espiritua indartzea ere bada. Jendar-

Mota askotako parkeak eta plazak egindakoa da Peter Fink diseinatzaile ingelesa. Bere proiektuei tankera hartzeko www.studiofink.eu webgunea bisitatu dezakezu.

teari egoera sozioekonomiko zaila bizitzea tokatzen ari zaio, eta mesfidantza dakar horrek. Askotan ez da jakiten nondik askatuko den korapiloa, baina horrelako proiektuek lagundu dezakete pauso horietan. Nik artea galerietako lau paretetatik at ulertzen dut, jendeari eskaintzeko, emateko, laguntzeko zerbait bezala; eta horixe da Osinbeltzeko proiektua.

Hainbat bilera egin dituzu zestoarrekin herrian izan zaren bitartean.

Ikasteko ireki egin behar da. Proiektu bakoitza mundu bat da, mundu horretan jendea bizi da, eta mundu horrek funtzionatzea nahi baduzu herritarren hitza kontuan hartu behar duzu. Nik herriko ekosistemaz ezer ere jakin gabe proiektu *chic* bat ekarriko banu, *chic* izango litzateke bai, baina ez luke balioko. Pixkanakako ibilbidea da. Herritarrei entzun egin behar zaie, leku horrekin duten harremana ulertu, sentipenak azaleratzen lagundu. Eta hortik abiatuta osatuko dugu guztion artean egitasmoa. Hori izan da aurreneko bisitaren helburua: lehen harremana.

Eta zer da lehen harremanean jaso duzuna?

Asko gustatu zait euskaldunek “gure” kontzeptua erabiltzeko duzuen joera. Jendartearen izaera erakusten du. Bileren hauek oso jarrera desberdinetako herritarrak ezagutzeko aukera izan dut, eta nire eginkizuna da horietako bakoitzari Osinbeltzen bere tokitxo ematea. Bileren batean tokatu zitzaizkidan hasieran kontrako jarrera adierazten zuen lagun batekin hitz egitea. Meategiak interesatzen zitzaizkion berari, eta ez zuen horrentzat lekurik ikusten. Interpretazio zentro baten adibidea eman nionean piztu zitzaion argia, eta hortik aurrerako eztabaida askoz ere errazagoa izan zen. Bere sentitu zuen proiektua. Esan bezala, hau prozesu bat da eta bakoitzak bere denbora behar du.

Turismoari bakarrik begiratu gabe, herritarrentzako gune bezala ikusten dute askok, irekia, naturarekin harremanetan jarriko dituen, edo inguruko mendi, meategi ala kobazuloekin lotu ahal izango dena. Elementu bakoitza koadro osoa pintatzeko kolore bat da, eta beharrezko pintzelada guztiak eman nahi dizkiot.

Zestoakoa bezalako proiektuen batean lan egin duzu inoiz?

Londresen egin genuen Northala Fields parkearekin badu berdintasunik Osinbeltzek. Hura obra-hondakinekin eta materia inertizatuarekin berreskuratuta zen, Zestoan Zubietako TMB plantatik ateratako materiarekin egin nahi denaren antzera.

Kareharritzkoa da harrobia. Horrekin arazorik?

Ez dut uste. Zubietako plantatik materia behar bezala tratatuta badator ez da arazorik egongo. Harrobia iragazgaitzeko sistema oso bat prestatuko dute, Bad Kissingengo (Alemania) kare-

Londresko Northala Fields parkea goiko irudian. Finken lanetako bat da, obra-hondakinekin berreskuratutako espazioa eta diseinatzailearen iritziz badu antzekotasunik Osinbeltzekin.

harrizko harrobi batean erabiltako bera. Zestoakotik bezala, Alemaniako harrobi honek gertu ibai pasatzen da, eta ingurumena errespetatzen duen eredu bat da.

Harrobia hamabost urteren bueltan betetzeko asmoa dago.

Epe nahiko laburrean zestoarek berreskuratuta ikusi ahal izango dute Osinbeltz. Eta abantaila nagusietako bat da

Udalak berak ez duela inbertsio ekonomikoki txikiak ere egin beharko, kanpoko kapitala bideratuko baita horretarako. Ez hori bakarrik: harrobia betetzeko beharko diren urte horietan guztietan diru-sari zuzena izango du herriak, eta ondoren ere zeharkako sari ekonomikoa indartuko da (dela turismoa, dela ikerketa...).

Dagoeneko izango duzu proiektuen bat buruan, ala?

Estrategikoki leku aproposa da Zestoa, mendia eta kosta baitaizka elkarren ondoan. Lehendik ere ezaguna da kulturarekin, ingurumen edertasunarekin edo historiarekin duen loturagatik; eta Osinbeltzen berreskurapena indargune bat gehiago izan liteke ikuspegi horretatik.

Azken irudia nolakoa izango den zehaztu gabe ere, prozesuaren lehen fase honetan imajinatu ahal izan dut ze esentzia har dezakeen euskal identitatea, kultura eta baloreak oso presente dauden gune honek. Herritarrek eta bisitariek XXI. mendean euskal ohiturekin harremana mantentzeko txoko bat eduki ahal izango dute; ingurumena kontuan hartuta beren herrialde berdea mantendu beharreko lekua dela ikasi edo baloratzeko leku bat izan daiteke; eta euskaldunek horren barruan daukazen “etxea”-ren kontzeptua kanpotik datorrenari transmititzeko aukera ere izan daiteke, “munduak darraien bitartean etxea zutik mantentzea”. ■

GIPUZKOAKO KONPOSTA

OSATU MATERIA ORGANIKOAREN ZIKLOA

Gure etxeetako sukaldeetan sortzen diren hondakin organikoekin egindako konpostari esker, berriro ere lurri itzultzen zaio, ongari natural moduan, lehen lur horrek eman duena.

GIPUZKOAKO KONPOSTA
%100 ORGANIKOA. %100 GIPUZKOA.

GHK
Gipuzkoako Hondakinaren Kudeaketa
www.ghk.eus